

Plan for Østjyllands Brandvæsen 2022-2026

Risikobaseret Dimensionering

Version 22.09.21

Opdatering siden sidste version af 06.09.21

Bilag 6 Indsatsplan for nødindkvartering er færdiggjort og vedhæftes.

Afsnit 3.4 er opdateret, så det fremgår, at der er 300.000 turister årligt på Samsø og ikke 70.000.

Afsnit 3.8 er opdateret med oplysning om, hvor mange samtidige hændelser ØJB kan håndtere imens det dimensioneringsgivende scenarie på oliehavnen er i gang.

Afsnit 4.2.1 er opdateret, så beregningsgrundlaget for responstids-simulationerne fremgår. Se også nyt bilag 10.

Afsnit 4.2.2 er opdateret, så det fremgår, at princippet om Fri Disponering også anvendes internt i Østjyllands Brandvæsen.

Afsnit 4.2.3 Samlet indsatskapacitet er opdateret med tal for Tunø.

De tekniske bilag er opdateret med bilag 10, som er kortmateriale, der for hver station anviser 10, 15 og 20 minutters dækningen i de enkelte stationers slukningsområder.

1. Tryghed – tæt på!	5
1.1 Vores vision	5
1.2 Formålet med Den Risikobaserede Dimensionering (RBD)	5
1.3 Ejerkommunernes risikoprofil er under konstant forandring	6
1.4 Hvad bringer fremtiden?	6
1.5 Ensretning og forbedring af responstid og robusthed i de kommende fire år	7
1.6 Styrkelse af beredskabets forebyggende arbejde	8
2. Om Østjyllands Brandvæsen	9
2.1 Organisering	9
2.2 Organisationsdiagram	9
2.3 Juridisk ramme og krav til Østjyllands Brandvæsen	11
2.4 Planens opbygning	12
2.5 Input og udtalelser til planen	12
2.6 Planens godkendelse og implementering	13
3. Risikoprofil	14
3.1 Beskrivelse af Aarhus Kommunes risikoprofil	14
3.2 Beskrivelse af Skanderborg Kommunes risikoprofil	15
3.3 Beskrivelse af Odder Kommunes risikoprofil	15
3.4 Beskrivelse af Samsø Kommunes risikoprofil	16
3.5 Scenarie- og kapacitetsanalyse	17
3.6 Udrykningsstatistik	18
3.7 Særlige indsatser	21
3.8 Konklusion på risikoprofilen	23

4. Det fremtidige serviceniveau	26
4.1 Den forebyggende indsats	26
4.1.1 National strategi for forebyggelse af ulykker og katastrofer	26
4.1.2 Community Risk Reduction som udviklingsområde	26
4.1.3 Styrket samarbejde med ejerkommunernes bygningsmyndigheder	28
4.1.4 Gennemførelse af brandsyn	28
4.1.5 Udvidede brandgennemgange i kommunale bygninger	28
4.1.6 Forebyggelses årshjul	28
4.1.7 Forebyggelse af blinde alarmer	29
4.1.8 Øvrige forebyggelsesområder	29
4.1.9 Ressourcer til forebyggelse	30
4.2 Den afhjælpende indsats	30
4.2.1 Afgangstid og responstid	30
4.2.2 Fri disponering	33
4.2.3 Den samlede indsatskapacitet og skadestedsledelse	33
4.2.4 Robusthed	38
4.2.5 Særlige objekter, risiko- og Seweso-virksomheder	39
4.2.6 Særlige hændelser – herunder terror	40
4.2.7 LBS – lokale beredskabsstabe	40
4.2.8 Samarbejdsaftaler	40
4.2.9 Mandskabets kompetencer	41
4.2.10 Vandforsyning til brandslukning	43
4.2.11 Indkvartering og forplejning	44
4.2.12 Kvalitetsstyring	44

5. Bilag.....	46
Bilag 1: Scenarie- og kapacitetsanalyse	46
Bilag 2: Godkendt tilsynsfrekvens på brandsyn	46
Bilag 3: Pickliste	46
Bilag 4: Funktionsbeskrivelse for Operationschef	46
Bilag 5: Vandforsyningsstrategi	46
Bilag 6: Indsatsplan for nødindkvartering og forplejning	46
Bilag 7: Læringsplan for Holdleder som teknisk leder.....	46
Bilag 8: Læringsplan for taktisk udd. og træning af OC, ISL, HL, Disponenter	46
Bilag 9: Beskrivelse af røgdykkeruddannelse for Tunø's Ø-beredskab.	46
Bilag 10: Simulation af responstid for alle brandstationer i dækningsområdet.	46

1. Tryghed – tæt på!

1.1 Vores vision

Østjyllands Brandvæsens vision hedder **Tryghed – Tæt På**. Det betyder, at vi i alle vores aktiviteter arbejder målrettet for at levere tryghed helt tæt på de borgere, erhvervsliv, turister og ejerkommuner, som vi er sat i verden for at passe på.

1.2 Formålet med Den Risikobaserede Dimensionering (RBD)

Denne **Plan for Østjyllands Brandvæsen** udgør den *risikobaserede dimensionering* for det kommunale, samordnede redningsberedskab for de kommuner, som ejer Østjyllands Brandvæsen. Det drejer sig om Aarhus, Skanderborg, Odder og Samsø kommuner.

Det kommunale redningsberedskab skal kunne yde en i forhold til lokale risici forsvarlig forebyggende, begrænsende og afhjælpende indsats mod skader på personer, ejendom og miljøet ved ulykker og katastrofer, herunder terror- og krigshandlinger.

Redningsberedskabet skal endvidere kunne modtage, indkvartere og forpleje evakuerede og andre nødstedte. Ejerkommunernes byråd har ansvaret for at fastlægge serviceniveauet for redningsberedskabet og for at sikre, at redningsberedskabet er dimensioneret efter forholdene i dækningsområdet. Det kommunale redningsberedskab har til opgave at identificere og analysere de lokale risici, der lægges til grund for dimensioneringen af redningsberedskabet.

Selvom den risikobaserede dimensionering sædvanligvis kun udarbejdes og vedtages én gang i hver kommunale valgperiode, så evalueres dimensioneringen løbende på baggrund af konkrete hændelser. Derudover arbejder Østjyllands Brandvæsen løbende med kortlægning af risici i kommunerne og med optimering af beredskabets forebyggende og afhjælpende kapacitet.

I den kommende planperiode fra 1. januar 2022 til 31. december 2026, vil en række organisatoriske og beredskabsfaglige milepæle blive realiseret i Østjyllands Brandvæsen. Bl.a. færdiggøres Station Aarhus Syd, som er den nye, døgnbemandede brandstation i Højbjerg. Det miljøsikrede og klimavenlige brandøvelsesanlæg på Bautavej i Aarhus V erstatter den nedslidte brandskole i Skejby. Der afvikles efter- og videreuddannelse af brandfolk, holdledere, indsatsledere og operationschefer på en lang række områder og en stribe nye udrykningskøretøjer tages i brug i de kommende år.

1.3 Ejerkommunernes risikoprofil er under konstant forandring

Ejerkommunernes risikoprofil monitoreres løbende af Østjyllands Brandvæsen. I den forgange periode er en ny Letbane sat i drift, som forbinder Odder og Aarhus kommuner i Østjyllands Brandvæsens dækningsområde. En ny hurtigfærge er indsat mellem Samsø og Aarhus kommuner. En ny rute med vandflyver mellem Aarhus midtby og København er opstartet. Nye, klimavenlige el-busser er indsat i daglig drift. Udbredelsen af højhusbyggerier fortsætter omkring Aarhus Havn, bl.a. på Aarhus Ø, hvor mere end 4.000 borgere allerede nu har bosat sig. Det nye supersygehus AUH er blevet en by i byen med mere end 20.000 daglige besøgende i form af medarbejdere, patienter og pårørende. En markant udvidelse af Smukfests berømte Bøgescene-område er klargjort og afventer indvielseskoncert i skrivende stund. En helt ny by-oase i form af Salling Roof Top har set dagens lys og har netop rundet 1 mio. gæster årligt. De mange infrastrukturelle forbedringer, et stærkt kultur- og erhvervsliv, en turistbranche, som genrejser sig oven på pandemien, suppleres af en markant befolkningstilvækst i Østjyllands Brandvæsens ejerkommuner på mere end 5.000 indbyggere om året. Med andre ord: Østjyllands Brandvæsen dækker et af de stærkeste vækstcentre i Danmark og det stiller store krav til beredskabets dimensionering.

1.4 Hvad bringer fremtiden?

På den korte bane (2021-2026), forøges kompleksiteten med flere spektakulære højhusbyggerier, hvor containerstore batteriparker til oplag af klimavenlig energi bliver en del af bygningernes elforsyning. Under højhusene ser vi allerede nu parkeringskældre, som udstyres med fuldautomatiske parkeringsrobotter for optimal pladsudnyttelse. I parkeringsrobotterne skal der selvfølgelig kunne oplades elbiler forsvarligt, og generelt vil mulighederne for opladning af el- og hybridbiler blive markant udbygget i de fire ejerkommuner. Alene i Aarhus Kommune forventer man 40 % flere elbiler inden 2030. I den kommende planperiode bliver også Projekt Kongelunden med nyt stadion indviet. Jernbanenettets elektrificering udbygges på langs af Østjyllands Brandvæsens dækningsområde. Tankanlæg til flere brint-biler udbygges. Motorvej E45 og Hovedvej 26 udvides. En tredje ringvej syd om Aarhus fra Beder til Bering bliver indviet. Og bosætningen fortsætter i fuld fart. Alene Skanderborg Kommunes anlægsbudget til nye daginstitutioner, skoler, plejecentre m.v. runder 1 mia. i den kommende planperiode.

På den lidt længere bane fra 2026 og frem vil en markant udvidelse af Aarhus Havn begynde at tage form og der vil være optræk til både en Marselistunnel og måske en Kattegatforbindelse med tilslutning i Odder og Samsø kommuner.

Østjyllands Brandvæsen fortsætter i de kommende år den tætte dialog med ejerkommunernes planafdelinger for løbende at kunne tilpasse beredskabets forebyggende og operative kapacitet til kommunernes udviklingshastighed og planstrategier.

1.5 Ensretning og forbedring af responstid og robusthed i de kommende fire år

Frem mod 2026 videreføres de initiativer til styrkelse af beredskabets responstid og robusthed, som er planlagt eller allerede eksekveret i den nuværende planperiode.

Responstid handler om, hvor hurtigt vi er fremme på skadestederne. I den kommende planperiode ensrettes responstiden på tværs af alle fire ejerkommuner til 10, 15 og 20 minutter for henholdsvis by, land og tyndt befolkede områder. Åbningen af Station Aarhus Nord i oktober 2021 forventes at få en markant, positiv effekt på både afgangstid og responstid i den nordlige del af Aarhus Kommune. Indvielsen af Station Aarhus Syd i Højbjerg i 2023 forventes ligeledes at bidrage positivt til responstiden i den sydlige del af Aarhus Kommune.

Robusthed handler om beredskabets evne til at håndtere *samtidige* og mere *komplekse, større og langvarige hændelser*. Det vigtigste bidrag til Østjyllands Brandvæsens robusthed er etableringen af den døgndækkende *operationschef*-funktion fra 1. april 2021, hvor en chef er placeret i det nye Operationscenter på Bautavej og herfra kan styre alle igangværende indsatser og samtidig sikre den fornødne beredskabsdækning i de østjyske kommuner.

Østjyllands Brandvæsen driver Operationschef-funktionen og Operationscenteret i et partnerskab med Beredskab & Sikkerhed, som er det samordnede kommunale redningsberedskab for Randers, Favrskov, Norddjurs og Syddjurs Kommuner. De to beredskaber har tilsammen 27 brandstationer, der alle styres af Operationschefen fra Bautavej i Aarhus V.

Det er bl.a. Operationschefen, som sikrer, at et geografisk område aldrig efterlades uden udrykningsstyrker, når den lokale station er kørt på en opgave. Det er også operationschefen, som sikrer, at brandstationernes drift kan opretholdes; at der tilkaldes ekstra styrker ved

mandskabsmangel; og at pressen oplever beredskabet som nærværende, tilgængeligt og professionelt. Endelig har Operationschefen ansvaret for at sikre et højt informationsniveau til borgmestre, kommunal-, magistrats- og beredskabsdirektørerne, når alvorlige hændelser rammer i deres respektive kommuner ligesom operationschefen er ansvarlig for aktiveringen af de kommunale krisestyringsplaner, hvis det bliver nødvendigt.

Østjyllands Brandvæsens robusthed bliver også i de kommende år styrket med flere brandfolk på vagt, en ekstra drejestige i drift og en opgradering til helt nye autosprøjter på alle fastlandets deltidsstationer. Se mere nedenfor om de kommende, operative forbedringer.

1.6 Styrkelse af beredskabets forebyggende arbejde

Bestyrelsen for Østjyllands Brandvæsen har i efteråret 2020 vedtaget *Strategi 2020-2025 for Østjyllands Brandvæsen*, hvor fire strategiske mål og seks udviklingsområder fastlægges. Strategien pålægger Østjyllands Brandvæsen at gøre beredskabet grønnere og mere mangfoldigt de kommende år, ligesom der skal arbejdes med *Community Risk Reduction* i forebyggelsesøjemed. Østjyllands Brandvæsen afsætter ressourcer til dette arbejde, som har til formål at involvere forskellige befolkningsgrupper i forebyggelsesprojekter med henblik på at øge lokalmiljøernes interne robusthed i forhold til at forebygge brand og håndtere ulykker.

2. Om Østjyllands Brandvæsen

2.1 Organisering

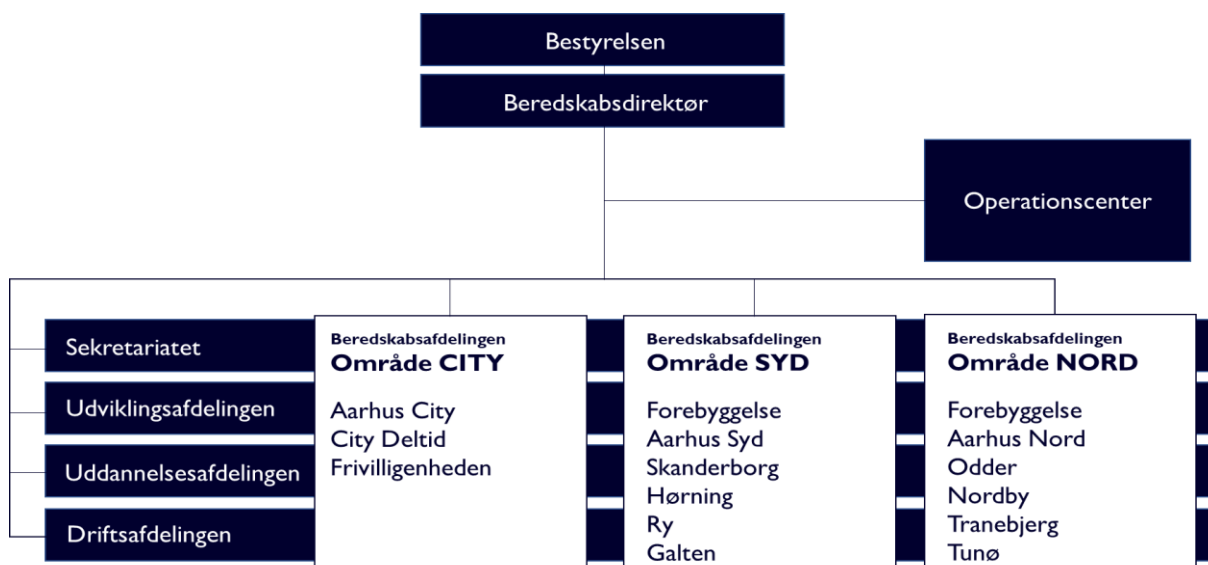
Østjyllands Brandvæsen er et § 60 fællesskab jf. Kommunestyrelsesloven. De deltagende ejerkommuner udgøres af Aarhus, Skanderborg, Odder og Samsø Kommuner.

Beredskabet servicerer 443.000 borgere og rykker ud til brande, drukneulykker, færdselsuheld og miljøforurening ca. 2.300 gange om året.

Østjyllands Brandvæsen har ca. 400 medarbejdere fordelt på fuldtidsansatte, deltidsansatte, frivillige og juniorbrandmænd. Vi dækker 1.244 km² og vores brandfolk rykker ud fra 11 brandstationer i det østjyske. Østjyllands Brandvæsen driver i Aarhus tre døgnbemandede stationer med øjeblikkelig udrykning: Station Aarhus Nord, Station Aarhus City og Station Aarhus Syd. På station City er der også placeret en deltidsstyrke. Herudover driver Østjyllands Brandvæsen deltidsstationer i Odder, Hørning, Skanderborg, Ry samt på Tunø. Falck driver deltidsstationen i Galten og Samsø Redningskorps driver deltidsstationerne i Nordby og Tranebjerg.

Østjyllands Brandvæsen har hovedlokalitet på Bautavej 1, 8210 Aarhus V. hvor Sekretariat, Operationscenter, Udviklingsafdeling, brandforebyggere, Uddannelsescenter og Driftsafdeling har til huse.

2.2 Organisationsdiagram

Østjyllands Brandvæsens øverste politiske ledelse udgøres af Bestyrelsen (den fælles beredskabskommission), hvor Rådmanden for Magistratsafdelingen for Teknik & Miljø i Aarhus Kommune er bestyrelsesformand. Herudover indgår borgmestrene fra Skanderborg, Odder og Samsø kommuner sammen med yderligere et byrådsmedlem fra Aarhus Kommune og Politidirektørerne for Østjyllands Politi og Sydøstjyllands Politi. Endvidere er der udpeget tre observatører for henholdsvis fuldtidsansatte, deltidsansatte og Frivilligheden.

Den øverste administrative, strategiske og operative ledelse varetages af Beredskabsdirektøren. Foruden Beredskabsdirektøren udgøres Ledergruppen af 8 teamledere, en sekretariatsleder og en chefkonsulent. Mellem direktøren og medarbejderne er der således kun ét ledelseslag i Østjyllands Brandvæsen. En række traditionelle stabsfunktioner er outsourcet til eksterne samarbejdspartnere, som kun honoreres efter medgået tid. Det drejer sig om intern og ekstern kommunikation, grafisk assistance, GDPR-rådgivning, DPO-funktion, Whistleblowerordning og GIS-support.

Østjyllands Brandvæsen er organiseret i en matrix-struktur, hvor beredskabsafdelingen er opdelt på tre geografiske områder og understøttes af fire tværgående supportfunktioner. Hvert område i beredskabsafdelingen ledes af en teamleder, som har ansvar for et antal brandforebyggere og en døgnbemandet brandstation. Derudover varetager teamlederen opgaven som forbindelsesofficer til deltidsstationerne eller til Frivilligheden.

Deltidsbrandstationerne er selvledende med en Tre-enighed, der kan træffe alle relevante driftsmæssige beslutninger, når de er enige om det. Tre-enigheden udgøres af en stationskoordinator, en tillidsrepræsentant og en arbejdsmiljørepræsentant.

Foruden beredskabsafdelingen og de fire tværgående supportfunktioner findes også et Operationscenter, som består af Vagtcentral, Operativ Support, IT-afdeling, Arbejdsmiljø- og kvalitetsledelse.

2.3 Juridisk ramme og krav til Østjyllands Brandvæsen

Det fremgår af bekendtgørelse nr. 1085 af 25. oktober 2019 om risikobaseret dimensionering af det kommunale redningsberedskab (Dimensioneringsbekendtgørelsen), at det kommunale redningsberedskab skal kunne yde en i forhold til lokale risici *forsvarlig forebyggende, begrænsende og afhjælpende indsats*. Bekendtgørelsen indeholder kun få konkrete krav til dimensioneringen af det kommunale redningsberedskab. De krav, der anføres, vedrører særligt førsteudrykningens sammensætning og afgangstid, fri disponering samt den tekniske ledelse af indsatsen på skadestedet.

Dimensioneringsbekendtgørelsen indeholder desuden bestemmelse om, at risikoprofil, serviceniveau, organisation, virksomhed, alarmering, dimensionering og materiel er beskrevet i en plan for redningsberedskabet. Planen evalueres løbende på baggrund af konkrete hændelser og skal revideres i det omfang, udviklingen gør det nødvendigt og mindst én gang i hver kommunale valgperiode.

Det kommunale redningsberedskab skal varetage de opgaver, som fremgår af beredskabslovgivningen. Det vil bl.a. sige indsats mod brande eller overhængende fare herfor, sammenstyrtningsulykker, togulykker, flyulykker på land, skibsulykker ved kaj, naturkatastrofer, herunder voldsomt vejrlig, og akutte uheld med farlige stoffer på landjorden, i søer, i vandløb og i havne samt frigørelse af fastklemte og redningsopgaver i søer, åer, moser og havne. Der er tale om opgaver, som blandt andet indebærer overhængende, akut fare for personer, ejendom eller miljø, og som ikke varetages af andre.

De opgaver, hvor ejerkommunerne har delegeret myndighedsansvaret til Østjyllands Brandvæsen, fremgår af brandvæsenets vedtægter, bilag 2.

Ud over overnævnte opgaver kan kommunalbestyrelsen eller den fælles beredskabskommission beslutte, at det kommunale redningsberedskab skal varetage opgaver i tilknytning hertil. Sådanne opgaver fremgår af brandvæsenets vedtægter, bilag 3.

Begrebet *forsvarlig indsats* er defineret i Beredskabsstyrelsens "Vejledning om plan for det kommunale redningsberedskab (udkastversion 2021)":

En forsvarlig indsats forudsætter, at:

- *der til en given hændelse kan afsendes en udrykning, som
 - overholder kravet om afgangstid på højst fem minutter
 - omfatter de rette køretøjer og det rette materiel
 - ankommer til skadestedet inden for en rimelig tid
 - bemandes med brandfolk med de rette kompetencer
 - ledes af en teknisk leder med de rette kompetencer*
- *der ved større, komplekse eller længerevarende hændelser er planlagt for alarmering, modtagelse og indsættelse af relevante assistencestyrker og den ledelsesmæssige indsats og opgavehåndtering.*
- *Såfremt der er tale om en brandindsats, skal der endvidere være en tilstrækkelig vandforsyning, som kan understøtte indsatsen i hele forløbet.*

2.4 Planens opbygning

Denne Plan for Østjyllands Brandvæsen er opbygget med en kort, introducerende beskrivelse af brandvæsenets vision, planens formål og brandvæsenet organisering. Herefter følger et afsnit med dækningsområdets risikoprofil og konklusionerne fra den udførte scenarie- og kapacitetsanalyse. Det af Bestyrelsen og ejerkommunernes byråd fastsatte serviceniveau er derefter uddybende beskrevet med forebyggelse, vores samlede indsatsskapaciteter, planlægning for særlige hændelser, skadestedsledelse, mandskabets kompetencer, plan for vandforsyning til brandslukning, plan for indkvartering og forplejning samt kvalitetsstyring.

2.5 Input og udtalelser til planen

Alle ansatte i Østjyllands Brandvæsen har på stormøder været inviteret til at komme med input til planen. Herudover er planen drøftet og kvalificeret i MED-udvalget forud for behandling i Bestyrelsen (beredskabskommissionen).

Efter behandling i Bestyrelsen, fremsendes planen til Beredskabsstyrelsens udtalelse, inden planen endeligt vedtages i de fire ejerkommuners byråd. Beredskabsstyrelsen afgiver sin udtalelse på baggrund af en faglig og teknisk gennemgang af planudkastet. Udtalelsen er en rådgivning, og der er således ikke tale om, at Beredskabsstyrelsen skal godkende dimensioneringen af det kommunale redningsberedskab.

Beredskabsstyrelsen skal i forbindelse med sin udtalelse navnlig påse, om der i planen er sikret overensstemmelse mellem risikoprofilen og redningsberedskabets organisation, virksomhed, alarmering, dimensionering og materiel.

2.6 Planens godkendelse og implementering

Det er jf. brandvæsenets vedtægter ejerkommunernes byråd, der godkender Plan for Østjyllands Brandvæsen. Herefter har Bestyrelsen og Beredskabsdirektøren ansvaret for planens implementering.

3. Risikoprofil

Ejerkommunerne i Østjyllands Brandvæsen er størrelsesmæssigt vidt forskellige. Det afspejler sig i ejerfordelingen af brandvæsenet, som er baseret på kommunernes indbyggertal i 2015:

Kommune	Indbyggertal 2015	Ejerandel	Indbyggertal 2021
Samsø	3.733	0,91 %	3.682
Odder	21.928	5,34 %	22.844
Skanderborg	58.782	14,31 %	63.390
Aarhus	326.246	79,44 %	352.751
Samlet	410.689	100,00 %	442.667

Nedenfor er lavet en kort, beskrivende overflyvning over hver kommune samt et nedslag på de konkrete, kommunespecifikke risikoobjekter, som er relevante for denne plan.

3.1 Beskrivelse af Aarhus Kommunes risikoprofil

Aarhus rummer storby, tung industri, masser af infrastruktur, havn, risikovirkomheder efter Seveso-direktivet, højhuse, indkøbscentre, idrætsanlæg, parkeringshuse, universitetshospital, sårbare boligområder, patriciervillaer, parcelhuskvarterer, sommerhusområder, landbrug og anden spredt bebyggelse i landområderne.

Midtbyen i Aarhus er karakteriseret ved bydele med ældre karrébebyggelser, tæt etagebyggeri med uforudsigelig risiko for brandspredning, begrænset fremkommelighed, nyere højhuse, en række komplekse bygninger og stor koncentration af mennesker og værdier. Særligt de gamle karrébyggerier fra starten af det tyvende århundrede kan være en brandmæssig udfordring, da disse bygninger er kendetegnet ved, at de er bygget i en tid, hvor der ikke er brugt brandklassificerede materialer, der er ringe eller manglende brandsektionering og begrænsede adgangs- og flugtveje.

Side om side med de gamle karrébygninger vokser høje og mere komplekse byggerier op. Fælles træk for disse er, at de er bygget efter funktionsbaserede brandkrav, typisk med særlige brandtekniske installationer som eksempelvis brandmandselevatore og ventilationssystemer, der indsatsmæssigt kræver et godt lokalkendskab og flere udrykningsenheder.

Midtbyen i Aarhus er kendetegnet ved en stor og støt stigende koncentration af mennesker, som bosætter sig i højden i takt med at byggerierne færdiggøres.

Det er ikke muligt at udarbejde en udtømmende liste over risikoobjekterne i Aarhus Kommune, men særligt beredskabsmæssigt fokus har selvfølgelig risikovirkomhederne, havnen, store forbrændingsanlæg med brandbart oplag, universitetshospitalet, el-busser, vandflyver, krydstogtskibe ved kaj, højhuse, parkeringshuse, batteriparker til energioplæg, brint-tankstationer, letbane og øvrige el-tog, stadion og nyetablerede koncertarealer med mulighed for stor personbelastning.

I relation til klimahændelser er områderne ved Egå Engsø, Brabrand og Aarhus midtby særligt udsatte ved vandstandsstigninger.

3.2 Beskrivelse af Skanderborg Kommunes risikoprofil

Skanderborg Kommune er kendetegnet ved fire større byområder i form af Skanderborg, Hørning, Galten og Ry samt et stort opland med tyndere befolkede landsbyområder, landbrug, meget store skovarealer og søer.

I og ved de større byer findes industri, indkøbsmuligheder, etagebyggeri, uddannelsesinstitutioner, skoler, dagtilbud, plejehjem og lav, tæt beboelse. I Skanderborg findes også sundhedshus, kommunens rådhus "Fælleden" og andet etagebyggeri over tredjedje sals højde, som er kendetegnet ved, at en drejestige typisk er nødvendig for at kunne foretage personredning i højden.

Af særlige risikoobjekter i Skanderborg er naturligvis publikumsmagneten Smukfest med meget stor personbelastning hvert år i august måned. En væsentlig del af motorvej E45 og rute 26 går igennem kommunen og søerne byder jævnligt på ulykker, der kræver indsats på vandet. I relation til klimahændelser er særligt området omkring Alken jævnligt udfordret på vandstandsstigning med tilhørende risiko for oversvømmelser.

3.3 Beskrivelse af Odder Kommunes risikoprofil

En stor del af befolkningen i Odder Kommune er koncentreret i Odder by. Odder er også kendetegnet ved industri, indkøbsmuligheder, etagebyggeri, uddannelsesinstitutioner, skoler, dagtilbud, plejehjem og lav, tæt beboelse.

I Odder findes også etagebyggeri over tredje sals højde, hvorfor en drejestige i Odder Kommune er en nødvendighed for at kunne foretage personredning i højden.

Foruden et stort opland med tyndere befolkede byområder, landbrug og skovarealer har Odder kommune ca. 70 km kyststrækning, som jævnligt kræver indsats med båd til håndtering af ulykker.

I tilknytning til kysten ligger nogle af Danmarks mest attraktive sommerhusområder og en lille times sejlads fra Hou ligger Tunø, som også er en væsentlig del af Odder Kommune. Tunø er et særligt risikoobjekt pga. afstanden til fastlandet og begrænsede eller forsinkede muligheder for assistance. Det lokale befolkningstal ligger omkring 112 indbyggere, men det stiger markant i turistsæsonen.

Østjyllands Brandvæsen opretholder et deltidsbaseret Ø-beredskab på Tunø, således at de lokale brandfolk kan foretage personredning (røgdykning og eftersøgning) samt foretage udvendig slukning. I den nuværende planperiode er beredskabet opgraderet med efteruddannelse af personalet, nyt brandkøretøj og ekstra pumpekapacitet.

I relation til klimahændelser er Odder midtby et særligt fokusområde, der jævnligt er udfordret på vandstandsstigning med tilhørende risiko for oversvømmelser.

3.4 Beskrivelse af Samsø Kommunes risikoprofil

På Samsø bor de 3.700 indbyggere fortrinsvist i øens 22 landsbyer. Den største by er Tranebjerg med ca. 800 indbyggere. Indbyggertallet på Samsø mangedobles dog over sommeren, da op mod 300.000 turister besøger øen hvert år, hvor de benytter øens campingpladser, hoteller, vandrehjem, bed & breakfast eller de mere end 1.000 sommerhuse på øen.

I lighed med de øvrige ejerkommuner findes også på Samsø industri, sundhedshus, indkøbsmuligheder, skole, dagtilbud, plejehjem og lav, tæt beboelse. Herudover findes et stort opland med landbrug, skovarealer og Labyrinten, som besøges af flere end 20.000 turister årligt.

Samsø Labyrinten er verdens største permanente labyrint, som består af 20 forskellige slags træer og buske. Labyrinten dækker et område på 60.000 m² med en samlet stilængde på 5,3 km.

Samsø udgør i lighed med Tunø et særligt risikoobjekt pga. afstanden til fastlandet og dermed begrænsede assistancemuligheder. Beredskabet på Samsø skal være gearret til at håndtere hovedparten af alle hændelser selvstændigt. Køreafstanden fra nord til syd udløser behov for to brandstationer for at sikre en forsvarlig responstid og de mange kilometer kyststrækning medfører behov for at kunne indsætte både til håndtering af ulykker i havne og kystnære områder.

3.5 Scenarie- og kapacitetsanalyse

På baggrund af ovenstående beskrivelser af identificerede risici er følgende scenarier udvalgt som repræsentative til brug for scenarie- og kapacitetsanalyse:

- Bygningsbrand – institution, plejehjem i Hou, lang køretid.
- Bygningsbrand – højhus, uden sprinkleranlæg
- Bygningsbrand – industribygning, oliehavnen
- Bygningsbrand – industribygning, særligt objekt, risikovirksomhed
- Bygningsbrand – villa/rækkehus, på Tunø
- Brand i transportmiddel – el-bus
- Brand i skib ved kaj – krydstogtskib
- Kemikalieuheld – væltet lastbil med kemikalier
- Flyulykke passager – mindre fly, vandflyver
- Redning vejrlig – oversvømmelse af sommerhusområde
- Redning fastklemte – væltet indgangsportal på festival, mange tilskadekomne
- Flere samtidige hændelser – nytårsnat
- Kritisk infrastruktur – kortslutning i el-tavle på Aarhus Rådhus, bygning mørkelagt og kommunal serverpark nede.

Scenarie- og kapacitetsanalysen findes i bilag 1.

3.6 Udrykningsstatistik

I den nuværende planperiode er der eksekveret på de ændringer i stationsplacering, som er fastlagt i Plan for Østjyllands Brandvæsen 2017-2020. Der er tale om meget omfattende ændringer – både i placering og ændring fra deltidsdrift til fuldtidsdrift (for Aarhus Nords vedkommende). Ændringerne skal sikre, at Østjyllands Brandvæsens samlede dækning af Aarhus Kommune er gearret til kommunens fremtidige plan-, udviklings- og bosætningsstrategi.

Konkret er station Falckgården lukket og der er etableret en ny, midlertidig station på Søren Nymarksvej 4 i Højbjerg. Herved sikres hurtigere responstid til den sydlige del af Aarhus Kommune. Stationsplaceringen fastholdes og i den kommende planperiode indvies en nyopført brandstation på Søren Nymarksvej 6B i Højbjerg – primo 2023.

Endvidere er deltidsstationen i Lystrup lukket og en midlertidig station med øjeblikkelig udrykning er i stedet etableret på Kirstinesmindevej 14 i Skejby. Den 1. oktober 2021 forventes den nye station i Lisbjerg indviet. Herved sikres bedre responstid i den nordlige del af Aarhus Kommune.

Foruden etableringen af station Nord og station Syd vil Aarhus midtby fortsat være dækket af en central station – både med øjeblikkelig udrykning og med et deltidsberedskab.

Ændringerne betyder imidlertid også, at der kun findes et meget beskedent datagrundlag for vurdering af antal udrykninger og responstider fra de nuværende, midlertidige matrikler. I den kommende planperiode skal der derfor foretages en grundig analyse af udrykningsstatistikken, når de nye stationer er taget i drift.

Samtidig må det også konstateres, at brandvæsenets interne og IT-understøttede datafangst og opfølgning på udrykningstider, hændelsesstatistik m.v. frem til oktober 2019 har været utilstrækkelig. Med virkning fra oktober 2019 og frem er der foretaget digital logning i Østjyllands Brandvæsens eget kvalitetsstyringssystem C3 af alle udrykningstider, og der foretages konkret opfølgning på alle afvigelser på månedsbasis. Data overføres automatisk fra C3 til Beredskabsstyrelsens ODIN database.

Nedenfor gengives udrykningsopgørelse for 2020:

Antal udkald pr. station pr. måned (kørsel 1) – bemærk at der kan køre flere stationer til samme hændelse.

Station	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Total
Aarhus C - Deltid	17	2	0	1	1	10	1	2	5	3	0	7	49
Aarhus Syd	69	44	38	62	51	75	56	80	59	41	39	41	655
ISL (Østjylland)	146	98	67	79	88	109	74	115	75	58	60	70	1039
Aarhus C - Fuldtid	103	65	70	68	80	100	66	105	92	62	73	62	946
Aarhus Nord	43	35	37	27	39	34	26	45	43	21	30	36	416
Skanderborg	12	14	9	11	13	18	11	18	7	10	5	8	136
Odder	4	7	10	8	5	8	6	12	5	6	9	20	100
Hørning	10	9	3	6	11	7	6	12	6	4	4	9	87
Galten	3	6	5	6	2	5	2	13	9	3	5	8	67
Ry	6	5	2	7	7	5	5	5	4	2	1	4	53
Beredskabsfrivillige Aarhus	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	4	7
Tranebjerg	2	1	0	4	3	0	5	7	3	0	1	2	28
ISL Samsø	2	1	0	2	0	1	4	2	1	0	0	0	13
Nordby	2	1	0	4	1	0	2	2	2	0	0	1	15
Tunø	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Total	419	289	241	285	301	373	264	418	311	211	227	273	3612

Nedenfor gengives hændelsesopgørelse fordelt på årsagskode for 2020:

Årsag til alarmering	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Total
Andet	12	11	10	8	5	9	6	6	15	15	7	10	114
Brand -andet	8	6	7	24	5	12	8	6	6	2	6	10	100
Bygningsbrand	31	25	25	35	33	35	25	24	21	19	18	31	322
Bygningsbrand (ABA)	86	73	47	42	64	72	55	117	95	66	76	61	854
Container/affald (brand)	39	5	12	16	20	34	17	20	8	5	4	26	206
El-installationer (brand)	3	1	2	3	2	3	2	2	1		1	1	21
FUH-Færdselsuheld	8	7	9	3	8	5	3	9	9	8	3	6	78
Gas (Lugt/udsvining)	3	2		4	3	3		4	3	2		2	26
Mindre forurening	17	16	6	13	12	15	12	22	16	8	7	13	157
Naturbrand	13	1	7	22	7	9	13	15	6	4			97
Personredning		3	2	2	1	2	4	3		1	2	1	21
Redn.-Drukneulykke	1	3			1	2	3	4	4	1		5	24
Redning Andet	5	4	4		4	5	2	2	1	1	1	1	30
Skorstensbrand	3	1	2		2			1	2	3	2	1	17
Større forurening		1			1	2			1			1	6
Togulykke				1	1						1		3
Transportmidler (brand)	12	3	14	9	13	17	14	12	9	7	14	12	136
Hovedtotal	241	162	147	182	182	225	164	247	197	142	142	181	2212

Nedenfor gengives antal udkald pr. kommune for 2020:

Kommune	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Total
Aarhus Kommune	204	135	129	141	151	194	138	200	159	119	123	147	1840
Skanderborg Kommune	30	25	14	26	30	25	22	34	29	18	16	26	295
Odder Kommune	3	2	6	8	1	6	4	13	6	5	4	8	66
Samsø Kommune	4	4		8	4	1	6	7	3		1	0	38
Horsens Kommune				1				1		1			3
Randers Kommune					1				1				2
Norddjurs Kommune							1					1	2
Favrskov Kommune									1				
Silkeborg Kommune									1				
Total	241	166	149	184	187	226	171	255	200	143	144	182	2248

Nedenfor gengives varigheden af udkald pr. station for 2020:

Rækkeavne	Under 2 timer	Mellem 2 og 3 timer	Mellem 3 og 4 timer	Mellem 4 og 5 timer	Over 5 timer	Hovedtotal
Beredskabsfrivillige	6	1	2	2	4	15
Galten	66	1	1	1	2	71
Hørning	88	3	1	0	2	94
ISL (Østjylland)	1213	32	10	3	20	1278
Odder	107	6	2		3	118
Ry	54	4		0	2	60
Skanderborg	131	5	1	1	6	144
Aarhus C - Deltid	44	1		2	7	54
Aarhus C - Fuldtid	997	18	4	10	13	1042
Aarhus Nord	422	13	2	5	7	449
Aarhus Syd	678	12	4	5	2	701
Tranebjerg	27	6	0	1	2	36
ISL Samsø	13	1			1	15
Nordby	10	3	0		2	15
Tunø		1				1
Total	3856	107	27	30	73	4093

Nedenfor gengives antal samtidige hændelser pr. station for 2020:

Stationsnavne	Sum af hændelse pr. station
Galten	1
Hørning	6
Odder	4
Ry	4
Skanderborg	4
Aarhus C - Deltid	4
Aarhus C - Fuldtid	21
Aarhus Nord	10
Aarhus Syd	22
Hovedtotal	92

3.7 Særlige indsatser

Østjyllands Brandvæsen har i den nuværende planperiode haft et antal særlige indsatser karakteriseret ved enten voldsom brandspredning, lang indsatstid, komplekst indsatsmiljø, tab af menneskeliv eller overhængende personfare. Sådanne særlige indsatser evalueres altid; dels for at sikre mandskabets psykiske velbefindende og dels for at sikre den fornødne beredskabsfaglige læring i organisationen.

Særlig indsats med voldsom brandspredning og lang indsatstid var bl.a. branden i februar 2020 på Hotel Julsø i station Rys slukningsområde, hvor holdleder under fremkørsel kunne afgive melding om synlig røgfane 12 km fra skadestedet.

Særlig indsats med komplekst indsatsmiljø var bl.a. branden i kemikalier ombord på skibet Key Light i Aarhus bugten i 2019. Stoffet, Aluminiumfosfid, UN 1397, er kategoriseret som meget brandfarligt og meget giftigt.

Det komplicerer indsatsen yderligere, at stoffet reagerer med vand under dannelse af den meget brandfarlige og meget giftige gas, fosphin. Ved brand i stoffet dannes ætsende stoffer. Den afhjælpende indsats består i første omgang af slukningsforsøg med overlegen kapacitet af pulver. Der tilvejebringes pulverslukkere fra Brandvæsenets depot på land. Pulverslukkerne sejles ud til skibet og hejses op på dækket. Herfra foretages slukningsforsøg med pulver.

Da pulverskyen har lagt sig, viser det sig, at stoffet i tromlerne brænder videre. Slukningsmetoden gentages, da der er tilstrækkelig mængde pulver til rådighed, igen uden det ønskede resultat. Der etableres nu et slukningsforsøg med cement som alternativt til tørt sand. På land skaffes adgang til et byggemarked via kontaktperson og brug af ABA-nøgle. Der fremskaffes den nødvendige mængde cement, der sejles ud til Key Light og hejses om bord. Herefter iværksættes slukningsforsøg med tør cement. Det viser sig at have den ønskede slukningseffekt.

Særlig indsats med overhængende personfare var bl.a. slukningsopgaven på Fjeldevænget i Aarhus i 2020, hvor det viste sig, at etageejendommen var under renovering, og store dele af de normale brandsektionerende konstruktioner ikke var i funktionsduelig stand.

Der opstod derfor meget hurtigt en kraftig røgspredning pga. delvist ødelagte, åbentstående eller manglende branddøre, ødelagte kabel- og rørføringer, samt åbninger ved affalds- og installationsskakt. Branden viste sig senere at være opstået i flamingoisolering, der var beliggende i kælderen. På indsatsen redder mandskabet fra Østjyllands Brandvæsen mindst 5 personer i overhængende livsfare ved lynhurtig brug af drejestige.

3.8 Konklusion på risikoprofilen

Østjyllands Brandvæsens forebyggende og afhjælpende kapacitet skal være afpasset efter dækningsområdet risikoprofil. Risikoprofilen sammensættes ud fra:

- *demografiske forhold* som befolkningsgrupper, bosætning, alderssammensætning, indbyggertal m.v.;
- *geografiske forhold* som by-, land-, sommerhus- og naturområder, køreafstande m.v.;
- *erhvervs- og industrimæssige forhold* i form af forskellige virksomhedsklasser, risikovirksomheder m.v.;
- *kritisk infrastruktur* i form af vejnet, havn, forsyningskilder og -oplag, transportformer m.v.;
- *særligt byggeri* herunder højhuse, supersygehus m.v.; og endelig indgår
- *publikumstunge objekter* som arrangementspladser, indkøbscentre, musik- og kulturhuse, festivaler m.v.

Herudover indgår også brandvæsenets udrykningsstatistik i risikoprofilen; særligt antal udrykninger og hændelsestyper, ligesom konkrete større, langvarige eller komplekse hændelser indgår i risikoprofilen.

Det kan konstateres, at Aarhus Kommune har det højeste risikoniveau i Østjyllands Brandvæsens dækningsområde. Til trods for at tre ud af fire ejerkommuner i disse år oplever massiv befolkningstilvækst, så sker bosætningen i Skanderborg og Odder primært i tæt, lav bebyggelse uden beredskabsfaglig kompleksitet, mens bosætningen i Aarhus primært foregår i højden, hvor etageejendommene når op i 75-140 meters højde. Nogle af dem udstyres med fuldautomatiske parkeringsrobotter med el-ladestandere i kælderetagerne og de forsynes fra store batteriparker, der kan oplagre sol- og vindenergi fra dagtimerne til forbrug i løbet af natten. Såvel de nye højhuse, de gamle karrébyggerier, den store containerterminal, olie-, industri- og trafikhavnen og infrastrukturen generelt kalder på en massiv dimensionering af beredskabet i Aarhus.

I Skanderborg og Odder stiller klimaudfordringerne (Alken, Odder midtby m.v.) krav til beredskabets dimensionering lige som Smukfest i Skanderborg med 50-60.000 gæster udløser en markant opgradering af Østjyllands Brandvæsens kapacitet i Skanderborg by under festivalens afvikling.

Også Samsø og Odder Kommuner har særlige beredskabsmæssige udfordringer grundet den lange assistancetid fra fastlandet til Tunø og Samsø og de relativt store køreafstande fra nord til syd på Samsø. Særligt på Samsø med 3.700 indbyggere og mangedobling af indbyggertallet i højsæsonen er der behov for et robust beredskab til trods for relativt få hændelser med ca. 50-60 brandudkald om året.

Overordnet set indikerer scenarie- og kapacitetsanalysen, at Østjyllands Brandvæsens afhjælpende kapacitet med støtte i enkelte tilfælde fra det statslige overbygningsberedskab til dato har været dimensioneret korrekt. Der er dog i den kommende planperiode behov for mere dybdegående kapacitetsanalyser.

For det første skal der i den kommende planperiode etableres et erfaringsgrundlag med de nye stationsplaceringer i Aarhus Nord og Syd og den heraf afledte afgangstid og responstid skal analyseres nærmere.

For det andet er der behov for en analyse af Østjyllands Brandvæsens nuværende kapacitet i forhold til samtidige og større hændelser i Aarhus. I 2019 er der mere end 150 gange samtidige hændelser, som gør at nærmeste station til en opgave er optaget og at hjælpen derfor afsendes fra nabostationerne. I 2020 var tallet for samtidige hændelser faldet til 92. Samtidige hændelser medfører naturligvis en længere responstid. Desværre har kun to ud af tre døgnbemandede brandstationer i Aarhus været bemandede med 1 holdleder og 5 brandfolk (også kaldet "1+5"). Station Nord har været bemandede med 1 holdleder og 3 brandfolk. Det har haft den betydning, at vi må afsende supplerende styrker fra enten station City eller station Syd til næsten alle udrykninger i station Nords område; mere end 350 gange årligt.

Der tages i den kommende planperiode aktive skridt til at forhindre, at samtidige hændelser påvirker responstiden. Udrykninger i Nord har således til dato svækket beredskabet i Midtbyen og Sydbyen. Det forsøger vi at ændre i den kommende planperiode, så alle tre døgnbemandede stationer i Aarhus er bemandede med 1+5 og således at alle tre stationer kan rykke ud med autosprøjte og enten drejestige eller tankvogn. Med en tredje drejestige i Aarhus placeret på station Nord kan der skabes markant mere robusthed og bedre beredskabsdækning – både i Aarhus Kommune og i Odder Kommune.

Hidtil har drejestigen i Odder været betragtet som en reservestige, der kunne flyttes til Aarhus, når Aarhus-stigerne har været til service eller ude af drift. Med en tredje drejestige i Aarhus bør drejestigen i Odder kunne gøres permanent og forblive i Odder hele året.

Scenarie- og kapacitetsanalysen for en indsats på oliehavnen indikerer fortsat, at opgaven kan løses af 16 brandfolk i første bølge, hvilket dermed er det dimensioneringsgivende scenarie. Når en sådan hændelse indtræffer, vil Østjyllands Brandvæsen fortsat have kapacitet (med brug af stationerne Ry, Galten, Hørning og Odder) til at dække yderligere 4 samtidige hændelser, hvor holdlederen varetager den tekniske ledelse, som de alle er uddannet til. Ved en hændelse på havnen kan yderligere én vagtfri indsatsleder aktiveres fra hjemadressen og varetage indsatslederkrævende opgaver fra ét fuldt udrustet reserve-indsatslederkøretøj. Derudover kan indsatsleder fra Randers, Silkeborg og Horsens tilkaldes. Således kan også op til 4 indsatslederkrævende hændelser håndteres samtidig med at det dimensioneringsgivende scenarie på oliehavnen afvikles.

For det tredje så indikerer scenarie- og kapacitetsanalysen, at Østjyllands Brandvæsens nuværende klimaberedskab er særdeles begrænset. Det kræver en nærmere analyse i den kommende planperiode, så vi får kortlagt ejerkommunernes udsatte områder – hotspots – og får udarbejdet konkrete planer til forventningsafstemning med ejerkommunerne i forhold til den afhjælpning, som Østjyllands Brandvæsen skal kunne yde, når vandet kommer.

For det fjerde, så indikerer scenarie- og kapacitetsanalysen, at Østjyllands Brandvæsen har meget begrænset mulighed for og indsigt i håndtering af brande i el- og hybridbiler og -busser. Der er behov for udvikling af et indsatskoncept med tilhørende anskaffelse af det fornødne materiel og uddannelse af mandskabet, for at vi kan håndtere fremtidens udfordringer med brændende el-biler, f.eks. i en fuldautomatisk parkeringsrobot i en p-kælder under et højhus.

4. Det fremtidige serviceniveau

Serviceniveauet er den ydelse, som ejerkommunernes byråd beslutter at tilbyde borgere og virksomheder i Østjyllands Brandvæsens dækningsområde. Serviceniveauet omfatter såvel den forebyggende som den afhjælpende indsats.

4.1 Den forebyggende indsats

En forudsætning for borgernes sikkerhed og den oplevede tryghed er et nærværende og handlekraftigt beredskab, som hurtigt sætter ind og effektivt håndterer alvorlige hændelser, når de opstår.

En vigtig pointe er imidlertid, at jo dygtigere det enkelte lokalsamfund og den enkelte virksomhed er til at forebygge – jo færre alvorlige situationer skal håndteres. En brand, der aldrig starter, skal heller ikke slukkes.

4.1.1 National strategi for forebyggelse af ulykker og katastrofer

Østjyllands Brandvæsen vil også i den kommende planperiode støtte op om den af Beredskabsstyrelsen udarbejdede nationale **"Strategi for forebyggelse af ulykker og katastrofer"**. Strategien skal føre til færre døde og tilskadekomne og færre udgifter til skader i forbindelse med brande, stærke storme og oversvømmelser. Samtidig skal strategien bidrage til øget risikobevidsthed og mere handlekraft, selvhjulpenhed og hjælpsomhed i befolkningen før, under og efter alvorlige ulykker og katastrofer.

4.1.2 Community Risk Reduction som udviklingsområde

Sidstnævnte mål ønsker Østjyllands Brandvæsen at understøtte med introduktionen af *Community Risk Reduction* (CRR) som en del af vores udviklingsarbejde. CRR er et amerikansk og engelsk inspireret koncept, som i bund og grund handler om at borgere og beredskab arbejder tæt sammen for at skabe resiliente lokalsamfund. Altså lokalsamfund som ikke bukker under, når alvorlige hændelser rammer; men som snarere rykker tættere sammen og hvor borgerne gøres i stand til at drage omsorg for hinanden. Forankret ledelsesmæssigt i vores Udviklingsafdeling vil CRR-arbejdet trække på ressourcer på tværs af vores brandforebyggere, vores uddannelsesafdeling, beredskabsafdeling og vores driftsafdeling.

CRR tager afsæt i en kortlægning og prioritering af lokale risikofaktorer, som så bliver fulgt op med en strategisk beslutning om optimal ressourceanvendelse i form af forebyggende og afhjælpende initiativer. Risikofaktorer kunne være etageejendomme, ø-samfund m.v.

Da netop brande i etageejendomme kan påvirke mange andre familier end lige skadelidtes, så bliver et kommende CRR-initiativ fra Østjyllands Brandvæsen at skabe et tættere samarbejde med kommunernes etagebolig- og ejerforeninger. Når beredskabet har slukket den næste lejlighedsbrand i en etageejendom, så vil vi forsøge at sikre, at der bliver opsat røgalarmer i de øvrige lejligheder og afleveret en informationsfolder om brandforebyggelse til beboerne.

Et andet CRR-initiativ bliver etableringen af et Ø-værn på Tunø. Med inspiration fra Anholt vil Østjyllands Brandvæsen i dialog med Beredskabsforbundet forsøge at ruste borgerne til at passe bedst muligt på sig selv i erkendelse af, at det stedlige beredskab er begrænset og at der kan være ventetid på yderligere ressourcer, som kommer sejlene. Igen er det væsentligt at opdage og erkende hændelsens omfang så tidligt, at tingene ikke udvikler sig. Her er det vigtigt, at få ø-boerne engageret i en række forebyggelsesopgaver, såsom opsætning af røgalarmer i al beboelse, opsætning af håndslukningsmidler på strategiske steder, indsamling af midler, så al beboelse kan få en håndildslukker, uddannelse af borgere i førstehjælp og elementær brandbekæmpelse m.v.

CRR handler om datadrevet forebyggelse. Med datadrevet forebyggelse vil vi forsøge at spotte den næste brand, inden den opstår – for så kan vi køre derhen "på forhånd".

Beredskabsstyrelsens projekt **Fire Prev** er et inspirerende eksempel, som vi i kommunalt regi skal omsætte til konkrete initiativer. Hvis vi med afsæt i statistiske data kan spå om fremtidens arnesteder, så kan vi i langt højere grad prioritere vores ressourcer til forebyggelse. Et eksempel fra en større by illustrerer dette. I en periode over nogle måneder blev der i et lokalt område påsat et antal mindre brande i og omkring kommunale bygninger. De blev alle slukket, men efter 5-6 mindre brande i samme område fik ilden pludselig for alvor fat en aften og hen over natten brændte en hel skolefløj ned til grunden. Hvis vi med vores CRR-setup kunne spotte overrepræsentationen af de mange, mindre brande, så kunne en kontakt til kommunens SSP-medarbejdere og frivillige Natteravne måske have forhindret de unge menneskers ugerninger, der lå til grund for nedbrændingen af hele skolefløjen.

4.1.3 Styrket samarbejde med ejerkommunernes bygningsmyndigheder

Foruden arbejdet med CRR vil Østjyllands Brandvæsen fortsætte med at styrke samarbejdet med ejerkommunernes bygningsmyndigheder om brandforebyggelse. Østjyllands Brandvæsen skal fortsat være ejerkommunernes specialister inden for den brandtekniske sagsbehandling. Samarbejdet med kommunernes bygningsmyndigheder er nærmere fastlagt i en selvstændig samarbejdsaftale mellem Østjyllands Brandvæsen og ejerkommunerne.

4.1.4 Gennemførelse af brandsyn

Østjyllands Brandvæsen vil også i den kommende planperiode gennemføre 100 % af de lovpligtige brandsyn ud fra de af bestyrelsen fastsatte frekvenser (Se bilag 2). Brandsynene gennemføres i henhold til gældende lovgivning og på baggrund af den risikovurdering, som er foretaget på alle objekter. Et særligt fokusområde i den kommende planperiode vil være informationsflowet fra ejerkommunernes bygningsmyndighed til Østjyllands Brandvæsen, så vi tilsikrer, at brandvæsenet altid er informeret om nytilkomne brandsynsobjekter i kommunerne.

4.1.5 Udvidede brandgennemgange i kommunale bygninger

Østjyllands Brandvæsen vil også i den kommende planperiode arbejde for, at der foretages udvidede brandgennemgange på de kommunale bygninger i tæt samarbejde med kommunernes ejendomsforvaltninger og brugerne af bygningerne. De udvidede brandgennemgange af ca. fire timers varighed har til formål at sikre, at ejendomsforvaltningerne og brugerne får så konkrete forslag til forebyggelsestiltag til implementering som overhovedet muligt.

4.1.6 Forebyggelses årshjul

Østjyllands Brandvæsen vil i den kommende planperiode understøtte Beredskabsstyrelsens og Danske Beredskabers fælles kampagner - dels med fagligt input og dels ved deling af aftalte budskaber på vores relevante platforme. Årshjulet omfatter borgerrettede forebyggelseskampagner afstemt efter årstid:

Årstid	Eksempler på kampagne-temaer:
Vinter	Brandfare og nytårsaften Brandsikker jul, juletid og åben ild Færdsel på isen, koldt vand dræber Nordisk røgalarmdag Skorstensbrandkampagne

Forår	Brandfareindeks Grill og bål Sirenevarsling Ukrudtsbrænderkampagne
Sommer	Brandsikker høst Grill på stranden Pak en røgalarm til ferien Forsigtighed ved Skt. Hans-bålet
Efterår	Uge 40 kampagne Stormvejskampagner og flyvende genstande Undgå oversvømmelser

4.1.7 Forebyggelse af blinde alarmer

Østjyllands Brandvæsen rykker hvert år ud til et stort antal blinde alarmer fra automatiske brandalarmeringsanlæg (ABA).

Hvor alarmeren er modtaget fra/Alarmtype	Blind alarm	Falsk alarm	Reel alarm	Hovedtotal
112-Politi	205	5	1177	1387
Direkte henvendelse til redningsberedskabet			19	19
Direkte overførsel (ABA)	779	13	69	861
Hovedtotal	984	18	1265	2267

De blinde alarmer er som oftest udløst af støv fra håndværkere, damp fra bade eller ovne med varm luft. Østjyllands Brandvæsen laver i den kommende planperiode en målrettet indsats for at begrænse de blinde alarmer. Bl.a. vil der fremover blive indledt en dialog med de ca. 35 ud af godt 1.000 anlægsejere, som har mere end 3 blinde alarmer årligt. Det er vores forventning at vi med råd og vejledning kan påvirke anlægsejerne til ændret adfærd, så antallet af blinde alarmer reduceres.

4.1.8 Øvrige forebyggelsesområder

Foruden Community Risk Reduction, brandteknisk sagsbehandling, brandsyn og udvidede brandgennemgange, så omfatter forebyggelsesopgaverne hos Østjyllands Brandvæsen også håndtering af risikovirkksomheder, håndtering af midlertidige overnatninger og arrangementer, håndtering af sikringsrum og betondækningsgrave, håndtering af brandtekniske installationer som ABA-anlæg m.v., håndtering af fyrværkeritilladelser og -tilsyn, håndtering af udtalelser til

kommune- og lokalplaner samt håndtering og drift af vandforsyningsstrategien for Østjyllands Brandvæsens dækningsområde.

4.1.9 Ressourcer til forebyggelse

Østjyllands Brandvæsens forebyggende arbejde er fordelt på 12 årsværk, hvoraf to årsværk er afsat til udvidede brandgennemgange. Hovedparten af brandforebyggerne er indsatsledere.

4.2 Den afhjælpende indsats

Østjyllands Brandvæsens afhjælpende indsats aktiveres og koordineres fra Operationscenteret på Bautavej i Aarhus V. Når borgerne ringer 1-1-2, så modtager Operationscenteret elektronisk den akutte opgave fra Alarmcentralen. Ud fra anmelders oplysninger fastlægger Alarmcentralen en hændelseskode. Hændelseskoden fremgår af en "pick-liste" hos Alarmcentralen, som alarmoperatøren klikker på. F.eks. kunne opgaven hedde "bygningsbrand – industribygning". Ud fra "pick'et" er Operationscenterets vagtcentral kodet til at afsende nærmeste relevante enhed til opgaven.

4.2.1 Afgangstid og responstid

Det er afgørende for borgernes tryghed, at Østjyllands Brandvæsen er hurtig fremme og i stand til at påbegynde den afhjælpende indsats umiddelbart efter ankomst på skadestedet.

Det følger af Dimensioneringsbekendtgørelsen, at alle brandstationer skal kunne afgå inden for 5 minutter. På stationer med øjeblikkelig udrykning tilstræbes en afgangstid inden for 1 minut.

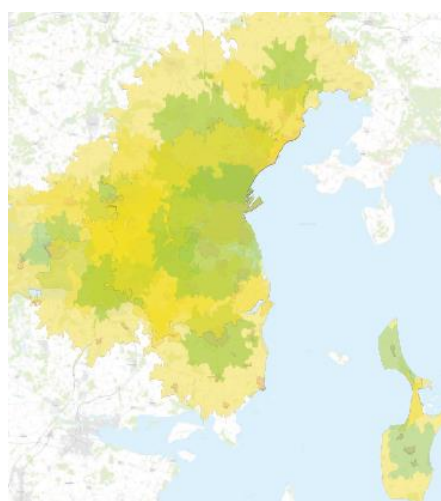
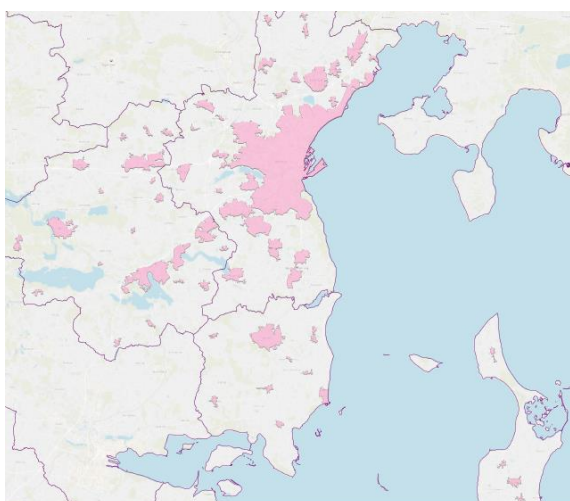
I den nuværende planperiode har der været fastsat 24 forskellige responstidsmål i Østjyllands Brandvæsens dækningsområde. Det har ikke været muligt at foretage kvalitetsmæssig opfølgning på de mange mål. Derfor forenkles responstidsmålene i den kommende planperiode, således 1) at responstiden fortsat er faglig forsvarlig, 2) at responstiden fremover bliver operativ opnåelig og 3) at responstiden følger Beredskabsstyrelsens anbefalinger.

I den kommende planperiode fastlægges servicemålet for responstiden i følgende byområder til 10 minutter: Aarhus, Skanderborg, Hørning, Galten, Ry, Odder, Tranbjerg og Nordby. I landområder fastlægges responstiden til 15 minutter og i tyndt befolkede områder til 20

minutter. Der tages forbehold for punkteringer, vejrlig, samtidige udrykninger og andre uforudsete hændelser, som kan påvirke responstiden.

Til trods for at Østjyllands Brandvæsens dækningsområde udgør 1243 km², så betyder vores net af brandstationer, at vi kan tilbyde alle byområder helt ned til 200 indbyggere hjælp inden for 15 minutter. Byområder med mere end 200 indbyggere er markeret med lyserød på nedenstående kort til venstre.

På kortet til højre ses dækningen inden for 15 minutter som gul skravering og de grønne områder indikerer 10 minutters respons.

Ved opslag i Beredskabsstyrelsens ODIN-GIS modul til beregning af responstider anvender Beredskabsstyrelsen tre kategorier for vejklasser. Her indeles alle veje i tre kategorier: Motorvej, hovedvej eller byvej, som ved 100 % fremkommelighed forudsættes at have de hastigheder, der er vist i skemaet herunder.

Vejtype	100% fremkommelighed
Motorvej	120 km/t
Hovedvej	100 km/t
Byvej	80 km/t

I bilag 10 om responstider er vejnettet, som er anvendt i vores beregning af responstider, baseret på Open Street Map, som er tilpasset til ruteberegning. I programmet arbejdes med 6 vejklasser. Beregningerne er foretaget i programmet RW Studio 2.

For Station City er der regnet med en fremkommelighed på 80-50 %, da fremkommeligheden er dårligere i centrum af Aarhus. For øvrige stationer er der regnet med en fremkommelighed på 80-60 %. I nedenstående skema er fremkommelighed omsat til hastigheder på de anvendte vejklasser.

Vejklasse	Odin normal hastighed (km/t)	Anv. hastighed Station City. (km/t)	Anv hastighed Øvrige stationer (km/t)
Motorvej	120	96	96
Motortrafikvej	100	96	96
Primærrute	100	80	80
Sekundærrute	100	80	80
Landevej/fordelingsveje	100	50	60
Boligveje/andet	80	40	48

Der er ikke en direkte sammenlignelighed mellem ODIN beregninger og vores beregninger, da OdinGis kun arbejder med 3 vejklasser, hvor der i bilag 10 arbejdes med 6 vejklasser.

Se bilag 10 for responstid og dækning for hver enkelt brandstation i Østjyllands Brandvæsens dækningsområde.

Det følger af scenarie- og kapacitetsanalysen, at responstiden er særligt afgørende på Oliehavnen i Aarhus. Det primære slukningsanlæg er Havnens eget skum- og overrislingsanlæg. Skulle det stationære anlæg imidlertid svigte, så forpligtes Østjyllands Brandvæsen til at kunne foretage køling på tankene inden for 30 minutter fra alarmmodtagelsen for at forhindre et tank-kollaps.

I den nordligste del af Aarhus Kommune vil et responstidsmål på 10 minutter i Løgten by være forudsat af slukning fra station Hornslet. Der opretholdes derfor en slukningsaftale med nabobrandvæsenet Beredskab & Sikkerhed i dette område. Se mere nedenfor.

4.2.2 Fri disponering

Princippet om **fri disponering** følger af Dimensioneringsbekendtgørelsen og betyder, at redningsberedskabet indsættes med nærmeste relevante udrykningsenhed med de rette kompetencer og materiel, uafhængigt af om den nærmeste relevante udrykningsenhed befinder sig uden for redningsberedskabets geografiske ansvarsområde. "Nærmeste relevante enhed" skal forstås som den udrykningsenhed, der sædvanligvis kan være hurtigst fremme.

Anvendelsen af princippet om fri disponering er relevant ved dagligdags hændelser, som ikke kræver specialmateriel eller mandskab med specialkompetencer. Fri disponering gælder således i de situationer, der kan planlægges for og indgås aftaler om, jf. beredskabslovens § 13, stk. 1, og hvor naboberedskabet har de relevante udrykningsenheder. Det er princippet om fri disponering, der medfører, at Station Hornslet foretager slukning i den nordligste del af Aarhus Kommune ligesom Østjyllands Brandvæsens station Galten foretager slukning i den østligste del af Midtjysk Brand & Rednings slukningsområde ved Sorring. Fri disponering anvendes også på motorvejsnettet.

Fri disponering anvendes også internt i Østjyllands Brandvæsen, hvorfor deltidsstyrken på Station City fremover får eget udrykningsområde til de situationer, hvor fuldtidsstyrken på station City er optaget til anden side.

4.2.3 Den samlede indsatskapacitet og skadestedsledelse

Ledelsesstruktur

Østjyllands Brandvæsens operative ledelsesstruktur består af tre niveauer betegnet strategisk, operationelt og taktisk niveau. Strategisk niveau varetages af Beredskabsdirektøren eller dennes stedfortræder. Operationelt niveau varetages af Operationschefen. Taktisk niveau varetages af indsatsledere og holdledere uddannet som tekniske ledere.

Operationscenter og vagtcentral

Østjyllands Brandvæsens operationer styres fra Operationscenteret på Bautavej.

Operationscenteret omfatter de elementer, som er kritiske for brandvæsenets operative virke. Dvs. vagtcentral, operationschef, indsatsledere, operativ support, IT-afdeling, arbejdsmiljøledelse og kvalitetsledelse.

Østjyllands Brandvæsen driver eget datacenter og er dermed uafhængig af ejerkommunernes IT-afdelinger. Der er redundans med dublering på datacenter, vagtcentralsoftware, telefoni, radiokommunikationsudstyr og vagtcentral-disponentpladser på alternativ lokation.

Operationschef

Der er altid 1 operationschef på døgnvagt, som opholder sig i Operationscenteret på Bautavej 1, 8210 Aarhus V. Operationschefen refererer til Beredskabsdirektøren.

Indsatsledere

Østjyllands Brandvæsen har altid 3 indsatsledere på vagt, der kan afgå hurtigst muligt og senest inden for 5 minutter. Indsatslederne refererer til Operationschefen. Indsatsleder Nord dækker Aarhus Kommune, er på døgnvagt og kører fra Bautavej 1, 8210 Aarhus V. Indsatsleder Syd dækker Skanderborg og Odder Kommuner, er på døgnvagt og kører fra Vestergade 131, 8660 Skanderborg. Indsatsleder Samsø dækker Samsø Kommune, er på rådighedsvagt fra hjemmet og kører derfra. For alle indsatslederne gælder det, at de skal være fremme senest med assistancekøretøjerne. Indsatslederne kan frit tage ophold overalt i deres dækningsområde.

Holdledere

Alle holdledere på fastlandet er uddannet som tekniske ledere og kan varetage den tekniske ledelse på en række udvalgte hændelsestyper.

Det drejer sig om hændelserne i tabellen til højre samt ABA-alarmer.

Den samlede pickliste fremgår af bilag 3.

	HL	BM
Bygningsbrand: Carport, fritliggende	1	5
Bygningsbrand: Garage, fritliggende	1	5
Bygningsbrand: Kolonihavehus	1	5
Bygningsbrand: Mindre brand	1	5
Container i det fri-Brand	1	3
Container-Mindre brand	1	3
Skraldespand i det fri-Brand	1	3
EL-instal.-Brand-Mindre	1	3
Min. forurening-v/FUH	1	3
Naturbrand-Halmstak	1	5
Naturbrand-Mindre brand	1	3
Naturbrand-Skråning/Grøft	1	5
Skorst.brand-Hårdt tag	1	5
Brand-Bil i det fri	1	3
Brand-Landbrugsredskab	1	3
Brand-MC/Knallert	1	3
Bygningsbrand: Udhús/skur o.lign., fritliggende	1	5
Container i skur-Brand	1	5
Ass.-A-sprøjte og drejestige	1	5
Ass.-A-sprøjte og vandtankvogn	1	5
Ass.-Sprøjte	1	3
Ass.-Båd	1	3
Ass.-Standby Station Sprøjte + Tankvogn	1	5
Ass.-Dykker	1	5
Ass.-Backupdykker-linholder	1	5
Ass.-Højde Redning	1	3

Brandstationer, bemanning og køretøjer

By	Bemanning	Køretøjer, vejledende placering
Aarhus Øjeblikkelig udrykning	3+13 (3+15 når muligt)	Autosprøjte, min. 3 Tankvogne, min. 3 Drejestige, min. 2 (men 3 i beredskab) Redningsvogn, min. 1 med tung frigørelse og jordingsudstyr til letbane CBRNE-beredskab, min. 1 Båd og bådtrækker, min. 2 både og 1 trækker
Aarhus Ubemandet havnestation Bemandedes af alle tre fuldtidsstationer ved konkret alarm	3+13 (3+15 når muligt)	2 C-vogne "containertrækker" 3 Lavetter "vandkanoner på hjul" 6000 l/m 1 lad med HFS pumpe og 1 km F-slanger 1 lad med 2 km F-slanger 1 lad med 2 HFS pumper 2 tanke a 8000 l skumvæske AFFF 3 pumpestationer med en samlet ydelse på 54 m ³ /min ved 13 bar 1 pumpestation med 35 m ³ m. alkoholbestandigt skum 14 mammutbrandhaner (2 F-afgange og 4 B-afgange) på ringledning, vand leveres fra pumpestation.
Aarhus Deltid, 5 min afgangstid	1+5	Autosprøjte, min. 1 Tankvogn, min. 1
Hørning Deltid, 5 min afgangstid	1+5	Autosprøjte, min. 1 Tankvogn, min. 1
Skanderborg Deltid, 5 min afgangstid	1+5	Autosprøjte, min. 1 Tankvogn, min. 1 Drejestige, min. 1 Redningsvogn, min 1 med tung frigørelse Båd og bådtrækker, min. 1
Ry Deltid, 5 min afgangstid	1+5	Autosprøjte, min. 1 Tankvogn, min. 1 Båd og bådtrækker, min. 1
Galten Deltid, 5 min afgangstid	1+5	Autosprøjte, min. 1 Tankvogn, min. 1
Odder Deltid, 5 min afgangstid	1+5	Autosprøjte, min. 1 med jordingsudstyr til letbane Tankvogn, min. 1 Drejestige, min. 1 Båd og bådtrækker, min. 1
Tranebjerg Deltid, 5 min afgangstid	1+5	Tanksprøjte, min. 1 Tankvogn, min. 1 Båd og bådtrækker, min. 1

Nordby Deltid, 5 min afgangstid	1+3	Tanksprøjte, min. 1 Tankvogn, min. 1 Båd og bådtrækker, min. 1
Tunø Deltid, 5 min afgangstid	1 brandfoged 5 brandfolk	Hurtig slukningsenhed, min 1. Der forventes at stille 3-5 brandfolk til udrykninger.
Samlet minimumskapacitet i Østjyllands Brandvæsen	1 operationschef 3 indsatsledere 11 holdledere 51 brandfolk	

Hertil kommer reservekøretøjer som autosprøjter, tankvogne og køretøjer til uddannelsesmæssige formål, logistikkøretøjer samt frivilligheds køretøjer (se nedenfor).

Beredskabsdirektøren er bemyndiget til at omplacere køretøjerne, såfremt det vurderes nødvendigt for driften.

Specialberedskaber

Østjyllands Brandvæsen råder over en række specialberedskaber, som skal kunne indsættes overalt i og uden for dækningsområdet alt efter aftalegrundlag.

By – placering	Bemanding	Specialberedskab
Aarhus Øjeblikkelig udrykning	Efter behov	Dykkerberedskab Brand om bord på skib til søs (jf. kontrakt med BRS). Renseberedskab til forurenede selvhenvendere på Aarhus Universitetshospital Havneberedskabet
Skanderborg Deltid, 5 min afgangstid	Efter behov	Højderedningsberedskab
Vagtfri indsatspersonale fra egen bopæl	Efter behov	RITS beredskab til kollegastøtte

Miljøberedskab

Lokale autosprøjter råder alle over egnede beholdere til opsamling af væsker mv. ligesom der medføres en mængde opsamlingsmateriale til absorbering af spild. Fuldtidsstationernes autosprøjter er endvidere oppakket med kemikalieindsatsdragter til førsteindsats i forbindelse med spild af farlige stoffer.

For større opsamlingsmængde, kemikaliepumper, rensetelt og yderligere kemikalieindsatsdragter, rekvireres CBRN containeren fra st. Aarhus. Denne alarmeres også automatisk på flere picks iht. Picklisten i bilag 3.

Samsø Redningskorps råder også over 4 stk. kemikalieindsatsdragter samt opsamlingsmateriel.

Frivilligheden

Frivilligheden i Østjyllands Brandvæsen er delt på fire fagspecialer kaldet Indsats, Teknisk Service, Samaritter og Junior Brandkorpset. Enheden omfatter min. 100 frivillige.

Fagspecialet Indsats består af grund- og funktionsuddannet frivillige, som skal kunne bemande autosprøjte, tankvogn, pumpemateriel, buffertank til vandforsyning samt redningsvogn med afstivning m.v. døgnet rundt. Indsatsgruppen vedligeholder deres uddannelse igennem 12 årlige vedligeholdelsesøvelser samt 2 lokalt tilrettelagte øvelser som beskrevet jf. BRS. Disse øvelser registreres af Østjyllands Brandvæsen Uddannelsescenter og holdlederen registrerer fremmødet, når der afholdes lokalt tilrettelagte øvelser.

Fagspecialet Teknisk Service omfatter indkvartering, forplejning samt klima, pumpe- og lænseopgaver. Teknisk Service vedligeholder igennem 12 årlige vedligeholdelsesøvelser samt 2 lokalt tilrettelagte øvelser deres kompetencer som beskrevet jf. BRS. Disse øvelser registreres af Østjyllands Brandvæsens Uddannelsescenter. Der vedligeholdes yderligere på alt indsatsmateriel henholdsvis onsdage eller torsdage skiftevis i Odder og Skanderborg. Dette for at kende de to stationers materiel. Forplejningsenheden er hele tiden i øvelsesmode, da de står for forplejning af større arrangementer, længerevarende indsatser, forplejning i alle weekender for Østjyllands Brandvæsens personale, der deltager i lovpligtige øvelser m.v.

Fagspecialet Samaritter omfatter førstehjælpsopgaver ved større ulykker samt ved kultur- og idrætsbegivenheder. Samaritter-uddannelsen er bygget op omkring e-læring med efterfølgende hands-on kurser samt vagtdeltagelse for praktisk erfaring. Uddannelsen er struktureret på med et grundmodul om ABCDE og håndtering af tilskadekomne. Herefter følger et sygdomsspecifikt modul, hvor der kræves gennemførelse af grundmodul og 25 timers samaritervagter. Det sidste og avancerede modul omhandlende specielle tilstande og katastrofer. Dette modul kræver gennemført grund- og sygdomsspecifikt modul samt 50 timers samaritter vagter og

frivilligkontrakt med Østjyllands Brandvæsen og gennemførelse af basisuddannelse for frivillige eller tilsvarende. Der afholdes vedligeholdelsesundervisning ca. 1 gang om måneden. For at opretholde uddannelsen kræves det, at man deltager i minimum en samaritervagt eller vedligeholdelsesaften pr. halve år. Alle deltagere registreres elektronisk, da der er online tilmelding til både vedligehold og vagter.

Fagspecialet Junior Brandkorpset er vores udstillingsvindue og talerør til kommende frivillige, deltidsbrandfolk og fastansatte. Vi ønsker med Juniorbrandkorpset at tilbyde en attraktiv fritidsaktivitet, som sætter brand i blodet hos de unge mennesker, så de får lyst til at blive en del af den operative styrke, når de fylder 18 år.

4.2.4 Robusthed

Østjyllands Brandvæsen har i den nuværende planperiode og inden for den eksisterende økonomiske ramme foretaget en række tiltag til forbedring af beredskabets samlede robusthed.

Det drejer sig om følgende:

- Indførelse af en døgndækkende operationschef, som omtalt i kapitel 1, til varetagelse af den operative ledelse døgnet rundt med udgangspunkt fra vagtcentralen.
- Indførelse af to indsatsledere på døgnvagt på fastlandet, hvor der tidligere var 1 på døgnvagt og 1 på rådighedsvagt fra hjemmet.
- Indførelse af rul på operationschef- og indsatslederfunktionerne, så vores erfarne indsatsledere veksler mellem operationschef-vagt og indsatsleder-vagt i begge indsatslederområder. Herved opnås et bredt kendskab til dækningsområdet og en stor forståelse for udfordringerne i de forskellige funktioner.
- Indførelse af teknisk leder-uddannelse til alle holdledere på fastlandet, så indsatslederne kan friholdes til indsatsleder-krævende opgaver.
- Flytning af brandstation i Aarhus Nord for bedre dækning af den nordlige del af Aarhus Kommune.
- Flytning af brandstation fra Trindsøvej til Højbjerg for bedre dækning i den sydlige del af Aarhus Kommune.
- Udskiftning af autosprøjter, drejestiger og tankvogne på alle døgnbemandede brandstationer i Aarhus.
- Anskaffelse af ny båd til station Ry.

- Genindførelse af bådberedskab på station Odder.
- Etablering af ny vagtcentral med eget datacenter uafhængigt af ejerkommunernes IT-afdelinger.
- Udskiftning og opgradering af al vagtcentralsoftware.
- Efteruddannelse af vagtcentraldisponenterne.
- Indførelse af Incendium-løsning, så der kan live streames fra anmelders mobiltelefon til Operationscenteret, hvorved værdifulde oplysninger om hændelsens art og omfang kan tilvejebringes inden første køretøj lander på skadestedet.
- Uddannelse af supplerende personale til RITS-beredskabet, så både vagtcentral og beredskabsafdeling har uddannet personale til kollegastøtte.

Alle ovenstående tiltag videreføres i den kommende planperiode.

Østjyllands Brandvæsen dimensioneres efter, at der til enhver tid kan håndteres 1 større hændelse med indsættelse af 1 operationschef på vagtcentralen, 1 indsatsleder, 1 skadestedsleder og op til 3 udrykningsenheder på fastlandet svarende til en større hændelse på Aarhus Havn med forventet indsatstid på 6 timer. Supplerende hertil vil deltidsstationen i Aarhus og de øvrige kommuners deltidsstationer blive omplaceret for at sikre intakt beredskabsdækning.

4.2.5 Særlige objekter, risiko- og Seweso-virksomheder

På 70 konkrete objekter er der særlige indsatsmæssige forhold, som kan udløse forskellige leverancer fra vores operative support-funktion. Objekterne er beskrevet i separat ark.

Særlige indsatsmæssige forhold kan omfatte:

- Publikumstunge objekter
- Vanskelige adgangsveje, f.eks. svært fremkommelige baggårde
- Særligt farligt indsatsmiljø, f.eks. på en risikovirksomhed
- Særligt dyrehold med forsøgsdyr eller lignende

Leverancerne fra vores operative support-funktion kan omfatte:

- Udarbejdelse af mødeplan for at sikre hurtig kapacitetsopbygning, når der konstateres ildløs på objektet.

- På et enkelt objekt aktiveres mødeplanen automatisk allerede på alarmoverførsel fra virksomhedens ABA-anlæg.
- Afsendelse af indsatsleder på specifik adresse uanset hændelse.

Der er for de 10 risikovirksomheder i Østjyllands Brandvæsens dækningsområde udarbejdet mødeplaner, som kan aktiveres ved behov. Mødeplanerne er udarbejdet som hoveddokumenter der samtidig indeholder/linker til virksomhedernes interne beredskabsplaner, sikkerhedsdokumenter, indsatsplaner, brandplaner m.v. For de 5 risikovirksomheder der er beliggende på Oliehavnen i Aarhus er der udarbejdet en fælles mødeplan, som automatisk aktiveres ved alle 112-alarmer og ABA-alarmer i oliehavnens slukningsområde.

Overblikket over de udarbejdede mødeplaner, indsatsplaner og objektplaner er registreret i det operative styresystem C3. I samme system er også samtlige ABA-anlæg registreret samt udrykningssammensætning hertil, herunder hvilke objekter hvor der medsendes ISL.

4.2.6 Særlige hændelser – herunder terror

Østjyllands Brandvæsen vil sammen med Politiet og Regionens ambulancetjeneste indgå i håndteringen af terrorhændelser. Brandvæsenets opgaver kan omfatte livreddende førstehjælp ved massetilskadekomst, redning og evakuering af fastklemte i bygninger eller køretøjer, indsats på CBRNE-opgaver.

4.2.7 LBS – lokale beredskabsstabe

Østjyllands Brandvæsen indgår i LBS hos Sydøstjyllands Politi (vedr. Skanderborg Kommune) og i LBS hos Østjyllands Politi (vedr. Aarhus, Odder og Samsø kommuner). Beredskabsdirektøren, dennes stedfortræder og alle indsatsledere er sikkerhedsgodkendte til HEM og kan indgå i LBS på operativt niveau. Beredskabsdirektøren, dennes stedfortræder og alle operationschefer kan indgå i LBS på strategisk niveau.

4.2.8 Samarbejdsaftaler

Østjyllands Brandvæsen har indgået en række forskellige aftaler med nabobrandvæsener og øvrige aktører.

Se nedenfor:

Samarbejdsaftalerne omfatter:

Part	Aftalens indhold
Beredskab og Sikkerhed	Partnerskabsaftale om vagtcentraldrift og operationschef-funktion. Aftale om slukning fra Station Hornslet i den nordligste del af Aarhus Kommune. Aftale om slukning fra station Lisbjerg i Søften. Aftale om højderedning fra station Skanderborg til BSIK-området. Aftale om slukning på motorvejsstrækningen E45 fra henholdsvis Hadsten og Lisbjerg.
Midtjysk Brand og Redning	Aftale om gensidig assistance ved varetagelse af beredskabsopgaver i hinandens dækningsområder ud fra princippet om fri disponering.
Sydøstjyllands Brandvæsen	Aftale om gensidig assistance ved varetagelse af beredskabsopgaven i hinandens dækningsområder ud fra princippet om fri disponering.
Hovedstadens Beredskab Beredskab Fyn Nordjyllands Beredskab	Operative område, herunder • Specialmateriel • Specialkompetencer • Operativ ledelse på strategisk, operationelt og taktisk niveau Administrative område. Uddannelsesmæssige område Ovenstående gælder i det omfang, som ressourcerne er påkrævet og ressourcerne kan frigøres.

4.2.9 Mandskabets kompetencer

Operationschef

Funktionsbeskrivelse for operationschefen er vedlagt som bilag 4.

Lokalt tilrettelagt uddannelse for operationschefer gennemføres over 4 dage.

Lokalt tilrettelagt vedligeholdelsesuddannelse for operationschefer gennemføres hvert andet år.

Lokalt tilrettelagt uddannelse i krisestyring med henblik på kommunal krisestyring og LBS.

Indsatsleder

Indsatslederuddannelse jf. personelbekendtgørelsen.

Lokalt tilrettelagt introduktionsforløb til indsatsledervirket.

BTT-kursus.

BGU og evt. BVU.

Centralt tilrettelagt vedligeholdelsesuddannelse i Tinglev hvert tredje år.

Lokalt tilrettelagt vedligeholdelsesuddannelse.

Lokalt tilrettelagt uddannelse i krisestyring med henblik på kommunal krisestyring og LBS.

Holdleder som teknisk leder (se bilag 7 for læringsplan)

Holdlederuddannelse jf. personelbekendtgørelsen.

Lokalt tilrettelagt uddannelse for holdleder som teknisk leder, varighed 24 timer.

Fuldtidsansatte holdledere gennemfører BTT-kursus i 2021.

Fuldtidsansatte holdledere gennemfører lokalt tilrettelagt IT-efteruddannelse.

Udvalgte fuldtidsansatte holdledere gennemfører MIRG-uddannelse - herunder STCW, Hoist, Dunker og øvelser med operativ træning i forhold til indsatskonceptet for brand til søs.

Lovpligtig vedligeholdelsesuddannelse.

Lokalt tilrettelagt vedligeholdelsesuddannelse.

Fuldtidsansatte holdledere gennemfører fuldskaøvelse om indsats på Aarhus Havn – teori og praktik.

Holdlederne hos Falck i Galten er ligeledes uddannet som tekniske ledere.

Brandfolk (incl. Samsø Redningskorps og Falck i Galten)

Grund og funktionsuddannelse indsats jf. personelbekendtgørelsen.

Lovpligtig vedligeholdelsesuddannelse.

Lokalt tilrettelagt vedligeholdelsesuddannelse.

Relevant efteruddannelse alt efter funktion og specialmateriel – f.eks. speedbåds-certifikat, havneberedskab m.v.

Udvalgte fuldtidsansatte brandfolk gennemfører MIRG-uddannelse - herunder STCW, Hoist, Dunker og øvelser med operativ træning i forhold til indsatskonceptet for brand til søs.

Håndtering af massetilskadekomst.

Særligt for deltidsbrandfolk på ØJBs egne stationer gælder følgende timetal for vedligeholdelsesuddannelse:

Station Speciale	Odder	Ry	Skb.	Hør.	NM
Båd	6	6	6	0	0
Stige	12	0	12	0	12
Redningsvogn/ øvrigt køretøj	0	0	6	0	6
Højderedning	0	0	EB	0	0
Rutinetræning Vagtskifte "Søndags- øvelse"	17	17	17	17	17
12 årlige	24	24	24	24	24
Særlige risikoobjekter	0	0	0	0	6

Ø-beredskab på Tunø

Tunø er omfattet af begrebet "Ø-beredskab". Det er vurderet, at brandfolkene på Tunø forsvarligt skal kunne foretage indvendig eftersøgning af en klasse-1-person ved bygningsbrand iklædt indsatsmundering og røgdykkerapparat samt kunne foretage udvendig slukning efterfølgende. Der er derfor lavet en tilpasset uddannelse for Ø-beredskabet på Tunø. Se bilag 9.

Lederen af brandberedskabet på Tunø betegnes som den stedlige brandfoged. Lederen har ansvar for, at mandskabet er forsvarligt uddannet og at alt materiel til brandslukning og røgdykning forefindes og er i orden.

Den tekniske ledelse ved hændelser på Tunø varetages af Indsatsleder-Samsø, som sejles til Tunø.

4.2.10 Vandforsyning til brandslukning

Østjyllands Brandvæsens vandforsyningsstrategi skal sikre, at der til enhver tid er tilstrækkelig vandforsyning til brandslukning. Strategien er vedlagt som bilag 5.

Østjyllands Brandvæsen er sammen med ejerkommunerne i gang med et omfattende renoveringsprojekt af brandhanenettet for at sikre tilpasning af antallet af brandhaner og

fremtidssikre brandhanenettet. Dette er endvidere med til at sikre drikkevandsforsyningen, da nye brandhaner har returløbssikring.

Østjyllands Brandvæsen arbejder aktivt for at reducere anvendelsen af drikkevand til brandslukning. Det sker bl.a. ved at indrette opsamlingstanke til regnvand på de nye døgndækkende brandstationer, så dette kan benyttes til påfyldning af tankvognene.

Østjyllands Brandvæsen råder ikke over en traditionel terrængående slangetender, men har ifm. havneberedskabet 3 x 1000 m F-slange og 3 HFS-pumper på containerlad, som kan medbringes på en lastbil/containertrækker. Der kan laves kørende udlægning med F-slangerne. Hvis der skal bruges supplerende slanger i mere traditionel størrelse, kan disse rekvireres i alm. slangekurve og køres frem af fx frivillige sammen med evt. pumper.

4.2.11 Indkvartering og forplejning

Kommunalbestyrelserne har i forbindelse med etableringen af Østjyllands Brandvæsen overdraget de opgaver, der bl.a. følger af Beredskabsloven eller anden lovgivning, herunder sektoransvaret for etablering af nødboldevarteringssteder til genhusning af evakuerede borgere. Indsatsplanen er vedlagt som bilag 6.

Indsatsplanen skal sikre iværksættelse af korrekte foranstaltninger til underbringelse af evakuerede borgere som følge af voldsomt vejrlig, pludselige folkevandringer, større brande og lignende hændelser, hvoraf hele eller store dele af beboelsesområder/bydele bliver ubeboelige i kortere eller længere tid. Ved behov for genhusning af enkelte borgere (1-10 husstande) efter brand, og hvor der ikke er en indboforsikring til at sørge for genhusning, har kommunerne pligt til at sikre midlertidig bolig indtil borgernes situation er nærmere afklaret. Til dette formål kan et lokalt og billigt hotel eller hostel anvendes i indtil 3 døgn. Specifikke aftaler er indgået med hver enkelte kommune om dette og instruks til Beredskabets indsatsledere er udarbejdet.

4.2.12 Kvalitetsstyring

Østjyllands Brandvæsen er arbejdsmiljøcertificeret efter ISO 45000. Fra årsskiftet '21-'22 bliver brandvæsenet kvalitetsledelsescertificeret efter ISO 9001. Der er udarbejdet relevante politikker og procedurer, som tilsikrer korrekt opfølgning på afvigelser i forhold til den operative drift.

Endvidere indrapporteres arbejdsulykker, nærvæd-hændelser og sikkerhedsforbedringer til opfølgning for at sikre læring på tværs af organisationen.

Der indføres et kvalitetsledelsessystem i henhold til ISO9001:2015. Formålet med systemet er at overvåge, sikre og dokumentere, at der leves op til en række lovbundne krav til Brandvæsenets aktiviteter. Indledningsvist er kvalitetsmålene fastsat til at være:

- Afgangstid (lovbundet)
- Gennemførelse af obligatorisk vedligeholdelsesuddannelse (lovbundet)
- Gennemførelse af brandsyn (lovbundet)
- Responstid (i henhold til kravene i den til enhver tid gældende Plan for Østjyllands Brandvæsen).

Der laves opfølgning på alle driftsmæssige afvigelser på månedsbasis.

5. Bilag

- Bilag 1: Scenarie- og kapacitetsanalyse*
- Bilag 2: Godkendt tilsynsfrekvens på brandsyn*
- Bilag 3: Pickliste*
- Bilag 4: Funktionsbeskrivelse for Operationschef*
- Bilag 5: Vandforsyningsstrategi*
- Bilag 6: Indsatsplan for nødindkvartering og forplejning*
- Bilag 7: Læringsplan for Holdleder som teknisk leder*
- Bilag 8: Læringsplan for taktisk udd. og træning af OC, ISL, HL, Disponenter*
- Bilag 9: Beskrivelse af røgdykkeruddannelse for Tunøs Ø-beredskab.*
- Bilag 10: Simulation af responstid for alle brandstationer i dækningsområdet.*